
מירי צללזון

לו היית בן-יהודה

חוברת להוראת תבניות לשון בשפה העברית – לגיל הרך

(מתוך החוברת: "לו היית בן-יהודה" הוצאת שרה בז ועזריאל ניצני, טל': 7301642-03)

חוכמת הלשון של אדם הראשון

(איך אדם הראשון יצר מילים – על פי אגדת חז"ל)

"אמר רב אחא: בשעה שבקש הקדוש ברוך הוא לבראת את האדם, נמלך במלאכי השרת, אמר להם:

"נעשה אדם" אמרו לו: "אדם זה מה טיבו?" אמר להם: "תקמטו מרכה משלכם....."

(בראשית רבה, י"ז)

יום ששי בצהריים,

עוד מעט שבת,

יש כבר ארץ ושמיים –

העולם מוכן... כמעט.

אך אומר האל הרם:
"רגע, לא הכול מושלם!
בואו נעשה אדם
בעל שכל וחכם!"

- "מי צריך בכלל אדם?"
שואלים המלאכים,
"איך גדע שהוא חכם
עוד יותר ממלאכים?"

- "באמת? אם כן, אולי
נערוך פאן ניסיון,
ונראה נא מי חכם,
מי אלוף חוכמת לשון!
לפניכם כל החיות
תנו להן שמות!"

מביטים המלאכים
ואומרים מבולבלים:
"הציפור הזאת מלמעלה...
איך נקרא לה...?
טרללה?"
"החיה הזאת... נקרא לה...
קשקושלה...? בלבוללה..."

אָז אָמַר הָאֵל הָרֵם:
"נוֹ, אִם כֹּךְ, נִבְרָא אָדָם
וְנִרְאָה אִם הוּא תָכֶם,
וְנִרְאָה אֶת הַשְּׁמוֹת
שֶׁיִּמָּצִיא הוּא לְכוֹלָם!"

כֹּךְ נִבְרָא אָדָם,
וּכְכָר -
שֵׁם לְכָל חַיָּה בְּחֵר:

זֶה "גִּמְלִי"
וְזֶה "גִּזְלִי",
זֶה "אַרְיֵה"
וְזֶה "שׁוּעָלִי",
זֶהוּ "נִשְׁרִי",
זֶה "תַּמּוּרִי",
וְשְׁמוֹת רַבִּים מְסֻפָּרִים!..

- "וְאַתָּה?" שׁוֹאֵל הָאֵל,
אֵיזָה שֵׁם לָךְ תִּבְחָר?"
- "שְׁמִי "אָדָם", כִּי הָאָדָם
מִן הָאָדָמָה נוֹצֵר!"

- "וְאַנִּי?" מוֹסִיף הָאֵל,
"אֵיזָה שֵׁם רַק לִי יִתְּאִים?"
- "אָדוֹנִי" שִׁמָּה, "אָדוֹן",

אָדוֹנֵי כָּל הַבְּרוּאִים..."

כָּךְ יֵצֵר אָדָם רִאשׁוֹן
בְּחוֹכְמָה אֶת הַלְשׁוֹן.
... וּמֵאָז יָעַד הַיּוֹם,
כָּכָר שָׁנִים עָלִי שָׁנִים,
בְּנֵי אָדָם יוֹצְרִים מְלִים!

